

Rapport Arkeologisk förundersökning

**Utbyggnad av matsal
kv Humlegården 12, Sigtuna, Uppland
2006**

Anders Wikström

Sigtuna Museers Uppdrags Verksamhet

Sigtuna Museum

Stora Gatan 55
S-193 30 Sigtuna

Tfn: 08/591 266 54

Fax: 08/597 838 83

E-postadress: anders.wikstrom@sigtuna.se

Figur 1

Digital karta som visar kvarteret Humlegården med den aktuella förundersökningen (röda ytor, schakt 1 och 2) samt äldre arkeologiska undersökningar (gula ytor). Norr uppåt i bilden.

Inledning

Stiftelsen Humlegården planerar renovering och förbättring av ett källarutrymme som idag används som personalmatsal. Man planerar att sänka marknivån utanför matsalen för att öka ljusinsläppet.

Befintliga byggnader där matsalen ligger uppfördes 1960. I samband med detta gjordes en antikvarisk kontroll där man konstaterade att över 1,5 meter tjocka kulturlager hade avlägsnats från platsen utan arkeologisk dokumentation (ATA 237/61, SR 25 1960).

Det var inför förundersökningen oklart hur omfattande frischakten runt byggnaden är. Syftet med den aktuella förundersökningen var därför att reda ut var orörda kulturlager börjar, hur tjocka dom är och hur djupt under marknivån dom ligger. Det var också av vikt att översiktligt dokumentera schaktets profiler. Det berörda området ligger i den västra delen av det lagskyddade fornlämningsområdet RAÄ 195, Svarta jorden, och innehåller lämningar efter stadsgårdsbebyggelse.

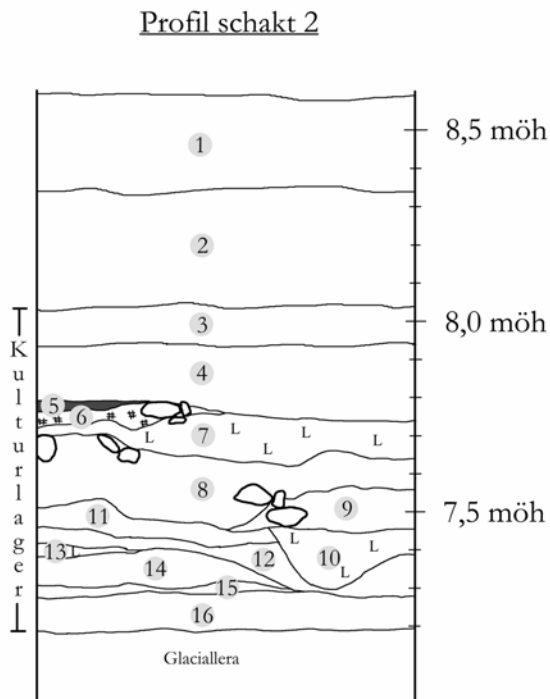
Resultat

Arbetet utfördes med grävmaskin och två sökschakt togs upp vinkelrätt från byggnadens vägg enligt figur 1, ca 20 meter från Stora Gatan. När kulturlager påträffades avbröts arbetet med grävmaskin och schaktets väggar rensades fram. Därefter dokumenterades profiler.

Resultaten från förundersökningen visade att kulturlager börjar 1,2 meter från nuvarande byggnad i schakt 2. Totalt var kulturlagren 0,8 meter tjocka och utgörs av bebyggelserester, sannolikt tidigmedeltida (figur 2). Delar av en härd (lager 5 och 6) samt delar av två lergolv (lager 7 och 13) kunde konstateras. Kulturlagren var mycket fuktiga vilket innebär att organiskt material kan vara bevarat. Frischaktet var igenfyllt med omrörda kulturlager.

I schakt 1 påträffades inga kulturlager. Större delen av ytan var störd av en nu riven konstruktion/nedfartsramp till Humlegårdens källare (se fotografi nedan).

Figur 2
Profilritning i skala 1:40

Lagerbeskrivning:

1. Grus
2. Brun, fet jord med tegel och recent material
3. Brun, fet kulturjord med inslag av ben, lera och aska
4. Brun, fet kulturjord med inslag av ben och kol
5. Kollager
6. Asklager
7. Lerlager, sannolikt lergolv
8. Ihopblandat lager med mycket lera och fläckar med brun kulturjord samt inslag av kol, aska och enstaka djurben och stenar
9. Brun mot ljusbrun kulturjord med inslag av lera och djurben
10. Lerlager med inslag av brun kulturjord
11. Brun mot ljusbrun kulturjord med lera
12. Bryn kulturjord
13. Lerlager, sannolikt lergolv
14. Brandlager
15. Brun kulturjord med inslag av kol
16. Ljusbrun kulturjord med inslag av lera

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-06-27611
Uppdragsgivare:	Stiftelsen Humlegården
Kvarter/område:	Humlegården 12
Socken:	Sigtuna stad
Landskap:	Uppland
Ek kartblad:	118 21 Sigtuna
Typ av undersökning:	Arkeologisk förundersökning
Fältarbetstid:	juni 2006
Fältarbetspersonal:	Anders Wikström
Dokumentationsmaterial:	1 schaktplan, 1 profilritning, 12 digitala fotografier

